

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Sestdiena, 1996. gada 21. septembris

● Nr. 70 (6691)

Tikšanās ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru A.Gorbunovu Balvos

16. septembrī pēc Latgales rajonu padomju un pilsētu domju priekšsēdētāju iniciatīvas Balvos bija organizēta tikšanās ar republikas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru, Ministru prezidenta biedru A.Gorbunovu un 6. Saeimas deputātu P.Apini. Sanāksmei bija divi mērķi. Viens no tiem — apņēties par jautājumiem, kas skar nākamā gada budžeta veselības aizsardzībā un izglītībā, jo Saeimas deputāts P.Apinis ir budžeta komisijas loceklis. Otrs mērķis — apspriest reģionālo attīstību, administratīvi teritoriālo reformu.

Sanāksmē Balvos piedalījās arī mūsu rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, tāpēc lūdzu viņu pastāstīt par tikšanās rezultātiem.

Naudas ir maz, bet nākamgad būs vēl mazāk

Pēdējā laikā Rīgā aktīvi strādā, lai ar nākamā gada 1. janvāri republikā varētu realizēt reformas, kuras īsumā var saukt «veselības apdrošināšana». Tas nozīmē, ka daļa no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, apmēram 31 procents, tiks novirzīta veselības finansēšanai. Naudu nesadalīs pa rajoniem, bet tā koncentrēsies vienā konkrētā fondā, no kurienes to saņems reģionālās slimokasēs. Tādai kasei jāaptver ne mazāk kā 150 tūkstoši cilvēku. No šīm slimokasēm finansējumu arī saņems konkrētas medicīnas iestādes.

Spriežot loģiski, lietai jābūt organizētai tā: kur dodas cilvēks, tur arī finansējums — 21 valdības atvēlētais lats. Tomēr tāda veidā ļoti problemātiska nākamgad šķiet mazo lauku rajonu slimnīcu kā Preiļos, Līvānos, Balvos vai Ludzā pastāvēšana un izdzīvošana. Reformu iniciatori argumentē savu priekšlikumu, ka iedzīvotāji pašī brīvi varēs izvēlēties, kur viņiem ārstēties. Taču ir ļoti daudz arī tādu pacientu, kuri nav tik ročīgi, lai varētu izvēlēties, teiksim, Rīgu, Rēzekni. Kas notiks ar viņiem?

Sanāksmē vienoties, kas par to visu atbildēs. Reformā paredzētā trīspusīgā padome, kurā ietilpst gan Labklājības ministrija, gan Ārsts biedrība, nav nopietni ņemama — ja ir trīs atbildētāji, tad atbildētāja nav vispār... Vēl vajag vienoties arī par to, lai tiktu radītas iespējas jebkuram lauku nomales iedzīvotājam nepieciešamības gadījumā sasniegt ārstu un saņemt medicīnisko palīdzību jebkurā diennakts laikā.

Nav vēl īstas skaidrības arī ar budžeta līdzekļiem izglītībai. Nākamajā gadā pēc pašreiz zināmajiem skaitļiem pašvaldību budžetus plāno ievērojami plānākus nekā šogad. Skolu uzturēšanai, pedagogu algām un visām citām vajadzībām naudas noteikti nepietiks. Ja pašvaldības brīvi rīkosies ar līdzekļiem, var gadīties, ka

zaudētāju lomā būs skolotāji. Arī A.Gorbunovs piekrita, ka šai naudai pašvaldībās jānonāk mērķdotāciju veidā, lai būtu garantija.

A.Gorbunovs pievienojās arī domai, ka valsts ģimnāziju uzturēšanai jāparedz līdzekļi no valsts budžeta.

Pašvaldību vadītāji silti ieteica Saeimai un valdībai noformēt vienotus un nemainīgus kritērijus budžeta veidošanai, jārada stabils budžeta veidošanas mehānisms. Pašvaldībām jābūt pārliecinātām, ka vismaz pāris gadus uz priekšu var ko konkrēti paredzēt un saplānot.

Ar administratīvi teritoriālo reformu nevar pārsteigties

A.Gorbunovs uzsvēra, ka attiecībā par pagastu apvienošanu līdz gaidāmajam pašvaldību vēlēšanām valdība neko neuzspiedīs. Iespējama tikai brīvprātīga apvienošana. Rajonu padomju un pilsētu domju priekšsēdētājiem bija patīkami dzirdēt no ministra mutes, ka arī viņš pats īsti nesaprot, kāpēc reforma ir jāforsē. Citās valstīs, kas ekonomiski ir daudz stablākas, tā notiek gadu desmitu gaitā. Arī Latgales pašvaldību vadītāji ir pārliecināti — nevar pārsteigties.

Ministru kabineta nostāja par rajona posmu ir skaidra — tiks veidota rajonu valsts pārvalde. Taču lielas diskusijas vēl paredzamas par rajona priekšnieka funkcijām un pienākumiem. Saeimai noteikti jāizlemj arī tas, vai tos vispār deleģēs lemt ieceltājam cilvēkam vai varbūt vēlētai institūcijai, kura varētu sastāvēt no vietējo pašvaldību priekšniekiem. Tātad, vienas pārdomām vēl daudz.

Teritoriālā attīstība ne tikai Rīgā un tās pievārtē

Sanāksmē bija patīkami dzirdēt, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija turpmāk vairāk sekos tam, kā investīcijas plānos nevis Rīgā vai tās pievārtē, bet pa visu Latviju. A.Gorbunovs patiesi interesē tas, ko par nākotni domā Latgalē, viņš ir gatavs palīdzēt.

Preiļu rajonam šajā ziņā ir konkrēti plāni, piemēram, celulozes kombināts. A.Gorbunovs atzina, ka valdība pieņēmusi lēmumu, ar kuru atbalsta celulozes kombināta celtniecības projektu Latvijā. Tagad neizlemts ir tikai jautājums — vai ūdenskrātuve, kuras tuvumā cels lielo rūpnīcu, var būt Daugava? Ministra iespāids bija tāds, ka nav nekādu šķēršļu celtniecībai Daugavas krastos.

Iespējams, ka oktobrī A.Gorbunovs varētu ierasties vizītē Preiļos, lai uz vietas pārrunātu visas investīciju lietas, jo mūsu rajonam bez celulozes kombināta ir arī citi priekšlikumi — pārtikas ražošana bērniem «Preiļu sierā», furfurols Līvānos.

L.Kirillova

Augustā bijusi deflācija

Pēc Valsts statistikas komitejas datiem, augustā Latvijā bijusi deflācija — patēriņa cenas, salīdzinot ar jūliju, samazinājušās par 0,5%. Kopējā inflācija Latvijā šā gada astoņos mēnešos ir 9,6%. Latvijas Banka un Finanšu ministrija gada sākumā prognozēja, ka 1996. gadā inflācija nepārsniegs 20% līmeni.

Augustā Latvijas patēriņa cenu indeksa izmaiņas bijušas labākās no visām trim Baltijas valstīm, jo Lietuvā inflācijas līme-

nis bijis tieši 0%, bet Igaunijā cenas samazinājušās par 0,3%.

Statistikas komiteja uzskata, ka Latvijā deflāciju nodrošinājis galvenokārt pārtikas cenu samazinājums; ko noteicis sezonai raksturīgais piena produktu, augļu, dārzeņu un kartupeļu cenu kritums.

Kopumā pārtikas cenas augustā samazinājušās par 2,1%, bet, piemēram, svaigie dārzeņi augustā maksāja par 30% lētāk nekā jūlijā.

BRĪVAIS ZEMES TIRGUS: speciālistu viedokļi

Brīvais zemes tirgus — kopš zemes reformas sākuma tas bija viens no aktuālākajiem un strīdīgākajiem jautājumiem ne tikai Ministru kabinetā, bet arī Saeimā. Arī pirmsvēlēšanu posmā, kad dažādas partijas vēl tikai cīnījās par vietu zem Saeimas spožās saulītes, programmās viens no svarīgākajiem kritērijiem vēlēšanu pievilināšanai bija tieši attieksme pret brīvo zemes tirgu.

9. septembrī Saeima ārkārtas sēdē otrajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā par zemes privatizāciju lauku apvidos, kas paredz brīva zemes tirgus izveidi. Pret to gan iebilda frakcijas «Tēvzemei un Brīvībai» un «Latvijai». Ko par zemes pircēju loka paplašināšanu domā speciālisti?

Par to jautāju zemes grāmatu rajona nodaļas priekšnieci Lidijai Mičulei:

— Līdz šim zemi īpašumā varēja iegūt tikai Latvijas Republikas pilsoņi un juridiskās personas, kas reģistrētas LR un kuru kapitāla puse pieder Latvijas pilsoņiem. Nu zemi varēs pirkt jebkurš Latvijas iedzīvotājs un jebkura Latvijas Republikā reģistrēta juridiskā persona. Tiesa gan, tikai uz zemi, uz kuru īpašuma tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā. Šie grozījumi bija nepieciešami, jo ārvalstu uzņēmumi un personas, kuras var investēt Latvijā ļoti lielus līdzekļus, to nedarīja tikai tadēļ, ka nevarēja iegādāties īpašumā zemi, uz kuras būvēt savus uzņēmumus.

Sarežģīta bija arī situācija ar tiem iedzīvotājiem, kuri nav Latvijas pilsoņi. Daudzi no viņiem te nodzīvojuši visu mūžu, nopirkuši vai paši uzceļuši dzīvojamās mājas, citas ēkas, bet zemi zem tām tā arī nevarēja iegūt īpašumā. Tagad viņiem būs iespēja sakārtot savas īpašuma lietas.

Gribu piebilst, ka likumā noteikti arī ie-

robežojumi, kas paredz, ka īpašumā nevarēs iegūt zemi valsts pierobežu joslu zemēs, jūras un citu publisko ūdeņu piekrastes aizsargjoslās ietilpstošajās zemēs un valsts rezervātu zemēs.

Reālā situācija ir skaidra — brīvais zemes tirgus ir nepieciešams. Un labi, ka to beidzot saprata arī Saeimas deputāti.

Renāte Šmukste — Līvānu domes zemes komisijas priekšsēdētāja:

— Kamēr vēl turpinās un nav beigusies zemes reforma, ar brīvu zemes pārdošanu, man liekas, nevajadzētu stipri steigties. Vispirms ir jānodrošina zemes īpašumtiesības, kas jau oficiāli nostiprinājušas savas tiesības uz zemi. Bet pēc tam — arī valstij un pašvaldībām.

Janīna Komkaite — Valsts zemes dienesta rajona nodaļas vadītāja vietniece:

— Tas nu ir skaidrs, ka uz brīvo zemes tirgu vajag iet, ja reiz esam izvēlējušies ceļu uz tirgus attiecībām. Tomēr nevajadzētu arī sasteigt vai pārsteigties. Man personīgi liekas, ka savādāk nāktos to lietu kārtot Latgalē. Tieši te būs visvairāk brīvo zemju, kas zemes reformas gaitā nebūs nodotas īpašumā fiziskajām vai juridiskajām personām, tātad ar laiku pāries ārzemnieku īpašumā.

Pārdot vai nepārdot brīvo zemi — tas būs pašvaldību ziņā. Mani uztrauc, ka ne visās pašvaldībās būs šajā jautājumā kompetenti speciālisti. To varējām pārliecināties jau zemes reformas līdzšinējā gaitā. Ja steigšies, var savārit tādu putru, kuru vēl ilgi neizstrēbs.

Valsts zemes dienestam brīvais zemes tirgus var būt tikai izdevīgs, jo mēs esam starposms, pakalpojumu sniedzēji — mērīsim, iekasēsim naudu, uzturēsim ar to savu dienestu un papildināsim valsts kasi.

L.Kirillova

Cik bērnu nemācās?

Pēc aptuvenām ziņām, kas tapušas no skolu atskaitēm, šajā mācību gadā Preiļu rajonā mācības nav uzsākuši 25 bērni, kam būtu jāiet skolā, bet valstī kopumā ir runa par vairākiem tūkstošiem.

Kā uzskata rajona skolu valdes darbinieki, šis skaits — 25 neataino īstenību, jo faktiski skolas zina par tiem bērniem, kas mācījušies iepriekš un neapmeklē skolu šogad. Bet ir bērni, kam pienācis skolā ejamais vecums, taču vecāku nolaidības, paviršības vai vēl kādu citu iemeslu dēļ, šie bērni mācības neuzsāks. Par viņiem skolām nav ziņu.

Ar Izglītības un zinātnes ministrijas lēmumu pašreiz skolu valdēm uzdots šīs ziņas no pagastiem un skolām ievākt, līdz 20. oktobrim tām jābūt apkopotām. Kā praktiski notiks skolas vecuma bērnu uzskaitē, pastāstīja skolu valdes datorcentra vadītājs Valdis Lociks:

— Jāveic bērnu uzskaitē skolas vecumā — no 6 līdz 16 gadiem. Par katru bērnu būs jāaizpilda kartīte, līdzīga Pilsonības un imigrācijas departamenta uzskaites kartītem. Tās aizpildīs gan skolas, gan vietējās pašvaldības. Šādā veidā būs iespējams atrast ne tikai tos bērnus, kas neapmeklē skolu, bet kas vispār nekur nav pierakstīti, pat nav reģistrēti.

Tehniskā uzskaites puse ir tāda, ka mums jāiegādājas programma, kurā no Pilsonības un imigrācijas departamenta visi dati būs jau iekšā. Par šo programmu jāmaksā. Izglītības ministrija gan uzdevusi pašvaldībām uzskaitīt bērnus, bet nav finansējuma.

Rīgas pilsētas skolu valde, strādājot ar šo programmu, ir apkopojusi datus par 100 000 bērnu, vienlaikus sniedzot piemēru pārējām skolu valdēm, kā tas ir darāms. Mums šīs programmas nav, un pagaidām mēs darīsim tā, ka par katru skolas vecuma bērnu tiks aizpildīta informācijas kartīte, kurā būs uzrādīti visi dati

— vārds, uzvārds, adrese pēc pieraksta, faktiskā, dzīvesvieta, vecāki utt.

Vadoties pēc Rīgas skolu valdes piemēra, šis darbs vislabāk veicams tādejādi, ka pirmo daļu sagatavo izglītības iestāde — skola, kur klases audzinātājs katram bērnam no klases žurnāla aizpilda kartīti, un sagatavo kopējo sarakstu. Tas nonāk pašvaldībā, kur saraksts tiek papildināts ar pārējiem bērniem. Piemēram, tagad devīto klasi beigušam pusaudzīnim ir 14 vai 15 gadi, bet pašvaldība varēs viņus uzskaitīt.

Uzskaitē vajadzīga, lai panāktu, ka visi skolas vecuma bērni apmeklē skolu, ka nākotnē valsts sastāvēs no izglītotiem iedzīvotājiem.

Savukārt Policijas departamenta priekšnieka policijas pulkveža A.Lieljūksa parakstīts rīkojums, kas nosūtīs visu rajonu policijas nodaļu priekšniekiem un Preiļu policijas nodaļā izpildīšanai nodots nepilngadīgo lietu inspektorei Elmai Aksjonovai, ir lakonisks un bargs — Policijas departamentā līdz 16. oktobrim iesniegt atskaiti pēc skolu valdes ziņām, cik bērnu no 7 līdz 9 gadiem neapmeklē skolu un cik — no 10 līdz 15 gadiem. Tajā skaitā, cik vispār nav uzsākuši mācības šajā mācību gadā, bet no tiem — nav iekļauti skolu valdes ziņās, sastāv nepilngadīgo lietu inspekcijas uzskaitē, neiet skolā sakarā ar līdzekļu trūkumu, nevar nokļūt skolā sakarā ar lielo attālumu transporta trūkuma dēļ, vecāki nevēlas stīdīt skolā.

Šajā pašā laikā paredzēti reidi pa skolā neesošu bērnu dzīvesvietām, iesaistot visus nepieciešamos policijas dienestus, un administratīvo protokolu sastādīšana un vecāku sodīšana atbilstoši Latvijas likumdošanai par savu pienākumu, konkrēti bērnu skolās ieviešanu nenodrošināšanu — nepildīšanu.

L.Rancāne

LASITĀJU IEVĒRĪBAI
«Novadnieks» ar 8 lappusēm iznāks trešdien, 25. septembrī.

Lauksaimniecības konsultāciju birojs — tagad un turpmāk

Rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītājs Māris Liniņš uzskata, ka zemnieku pieprasījums pēc konsultantu padoma pieaug

Kad konsultanti uzsāka darbu, zemniekiem bija nepieciešama samērā vienveidīga informācija, bet patlaban lauku saimniekus var iedalīt divās grupās, teica M.Liniņš. — Ir nedaudz saimniecību, kuru darbība ir efektīva, šiem cilvēkiem vajadzīga pat zinātniska informācija, un viņi to piepras. Vairumā joprojām ir siksaimniecības, kurām dažkārt nepieciešama saimniekošanas ābece.

Ko pašlaik dara konsultanti? Viņiem ir konkrēts klientu loks. Vieniem vajadzīga informācija par sēklas materiālu, citiem — par minerālmēslu iegādi, lopu pārdošanu. Teiksim, patlaban vispieprasītākā informācija ir par agrotehniko pasākumu pielietošanu ziemāju sējā, lai iegūtu augstas ražas.

Pēdējā laikā sanāksmes notiek kopā ar pagastu koordinatoriem. Jo, lai kā kuru speciālistu nesauktu, gan organizatoriem, gan zemnieku konsultantiem pagastos ir vieni un tie paši uzdevumi. Tagad koordinatori un konsultanti, arī pagastu zemnieki, kuri to vēlas, reizi mēnesī pulcējas rajona padomes ēkā, kur notiek kopīgas pārņemšanas par dažādiem saimniekošanas jautājumiem. Piemēram, septembrī jau notika tikšanās ar «Hidro — Agr0 — Baltics», kuras oficiālais pārstāvis mūsu rajonā ir SIA «Agroapgāde», speciālistiem. Šī firma nodarbojas ar minerālmēslu realizāciju, veic izmēģinājumus un dod ieteikumus zemniekiem, kā piedāvāt minerālmēslus pielietot. Šoreiz ar zemniekiem un speciālistiem runāja firmas menedžers Teodors Rubenis, kurš deva ļoti izsmelšu un vajadzīgu informāciju. Bija arī daudz jautājumu speciālistiem. Iegūto informāciju konsultanti un koordinatori darīs zināmu katram sava pagasta zemniekam, kuram tā būs nepieciešama.

Pirms mēneša arī notika sanāksme, kurā bija pārstāvji no visiem pagastiem. Runā-

jām par to, ka nepieciešamas augsta līmeņa konsultācijas. Vairāki, pat tādas, kas sagādā grūtības rajona speciālistiem. Var saprast arī šos saimniekus. Jā, tādu rajonā nav daudz — 10-12 saimniecības, kuru ražošanas potenciāls un saimniekošanas metodes jau ir sasniegušas labu līmeni. Es ļoti labi saprotu, ka arī šiem zemniekiem konsultācijas ir vajadzīgas. Bet pagastā ir 100-200 zemnieku un piemājas saimniecību, kurām nepieciešams pavisam cits padoms. Mēs saprotam pašreizējo situāciju laukos, tāpēc perspektīvā mēģināsim savu darbību virzīt tā, lai varētu būt noderīgi visiem zemniekiem. Ja to nedarīsim mēs, izdarīs citi.

Rajona centrā ir divi speciālisti, kas sniedz, var teikt, visaptverošu informāciju zemniekiem — grāmatvedība un agronomija. Vajadzētu zināt lopkopības speciālistu. Jo rajona zemnieki jau prasa aprēķinus par lopu barošanu, lai iegūtu augstu ražīgumu. Uzskatu, ka mūsu rajonā noslāņošanās starp spēcīgajām zemnieku saimniecībām un vājajām vēl nav tāda līmenī, ka vajadzētu piemērot principu: «Lai stiprie izdzīvo un plaukst, bet vājie, lai dara ko grib.» Daudzi zemnieki savu ražošanu vēl var padarīt perspektīvāku, tikai speciālistiem viņiem jāpalīdz. Katrā ziņā līdz Jaungadam situācija ar konsultācijām paliks līdzšinējā līmenī, kad arī pagastos strādās konsultanti, bet pēc Jaungada centisimies nostiprināt konsultāciju biroja rajona posmu.

Konsultāciju centrs patlaban darbojas par budžeta līdzekļiem. Jau toreiz, kad pirms pieciem gadiem šādi centri tika veidoti, bija zināms, ka finansējums no budžeta būs sākuma posmā, bet perspektīvā pusi no līdzekļiem konsultantam būs jānopelna pašam. Par kino skatīšanos tācu cilvēks maksā pats. Kāpēc tad viņam nav jāmaksā par pakalpojumu, ko sniedz augsti kvalificēts speciālists? Ar to zemniekiem ir jāsamierinās. Daži zemnieki, kuriem ne-

pieciešama informācija, ir gatavi par to maksāt. Mēs ļoti labi saprotam, ka perspektīvā zemnieks maksās par tādu informāciju, kuru pielietojot viņš saimniekos efektīvāk. Tāpēc konsultantu kvalifikācijai ir jābūt augstā līmenī.

Pašlaik izstrādāts projekts, ka valsti viss konsultāciju dienests būs bezpeļņas akciju sabiedrība. Ir pienācis laiks, kad jādome par attīstību, jo pirmais uzdevums — rosināt zemnieku saimniecību izveidošanos, palīdzēt tām uzsākt saimniekošanu, izglītojot zemniekus, ir izpildīts. Tagad jāspēj solis uz priekšu kvalitātes ziņā. Kā zemniekiem, tā konsultantiem.

Es domāju, ka konsultāciju biroju likteni lielā mērā ietekmē arī tas, kāda līmenī valsti lauksaimnieciskā ražošana attīstīsies. Ja lauksaimnieciskā ražošana attīstīsies vērīenīgāk, ja no zemnieku puses būs reāla saimniekošana un viņi ražos produkciju, kurai ir noiets tirgū, arī konsultanti būs ieinteresēti sniegt nepieciešamo informāciju. Lielā mērā negatīvu ietekmi uz mūsu darbu atstāj gaidāmās pārmaiņas rajonu pašvaldību līmenī un neziņa par perspektīvu. Kas būs un kas nebūs? Bija doma, ka konsultantus pagastos jau vajag samazināt, atstājot tos tikai rajonā.

Uzskatu, ka ir labi, ja mēs neskrienam ar pieri sienā un nepieņemam pārsteidzīgus lēmumus. Visu vajag apdomīgi apsvērt, kā to parasti dara labs zemnieks. Un tikai tad rīkoties.

Recepti, kā pārveidoties, mums neviens neiedos. Tas, ka katrā rajonā biroji atšķirsies, arī ir fakts. Piemēram, Rīgas rajonā, citos, kur izveidotas lielas zemnieku saimniecības, nepieciešama cita konsultantu informācija nekā tas, piemēram, ir Latgalē, kur pārsvarā ir siksaimniecības. Bet izmaiņas noteikti būs arī mūsu rajonā.

M.Liniņa stāstīto pierakstīja Aina Iljina

Reiļu pilsētas domes plānotā ieņēmumu daļa ir 570 tūkstoši latu gadā. Tāpat ikmēneša ieņēmumiem jābūt 47,5 tūkstoši latu. Lielāko ieņēmumu daļu veido nauda, kas pašvaldībai ir jāsaņem no Valsts kases departamenta. Tas ir 392 000 latu iedzīvotāju ienākuma nodoklis un 100,8 tūkstoši latu valsts dotācija. Ik mēnesī no Valsts kases departamenta Preiļu pašvaldības budžetā jāienāk 41 tūkstoš latu.

Līdz šim gadam pašvaldības budžetam pienākošos iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu saņemam ar Valsts ieņēmumu dienesta starpniecību, bet šogad nauda vispirms «aizceļo» uz Rīgu, pēc tam tiek attiecīgi pārskaitīti atpakaļ. Jo garāks ir šis naudas ceļš, jo lēnāk tā ienāk budžetā.

Agrāk domei bija laba sadarbība ar Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļu. Saņemam informāciju, cik un kad nauda ir ienākusi, un problēmu nebija. Tagad kontrolēt ienākumu nodokļa daļu praktiski nav iespējams. Valdība noteikusi fiksētās ieskaitīšanas metodi atkarībā no pagājušā gada rezultātiem.

Ko tas nozīmē, jau izjūtām. No mēneša sākuma līdz 17. septembrim no Valsts kases departamenta pilsētas domes budžetā ieskaitīti tikai 6748 latu. Tāpēc domes saimnieciskā darbība praktiski ir apstājusies. Mēs arī agrāk varējām izmaksāt tikai algas, bet sociālo nodokli neesam pārskaitījuši. Nevaram segt aprēķinātās dotācijas iedzīvotājiem par apkuri. Īpaši problemātiski ir norēķināties ar akciju sabiedrību «Preiļu siers», jo nauda dotācijām, piemēram, šomēnes no Rīgas vispār vēl nav pārskaitīta.

Pārējā budžeta ieņēmumu daļa pildās, taču šiem pārējiem ieņēmumiem domes budžetā ir mazs īpatsvars — 6,5 tūkstoši latu mēnesī.

Situācija veidojas kritiska, jo domē krājas neapmaksātie rēķini pašvaldības uzņēmumiem. Saņemam protestus no akciju

ires līgums ēkai (sadzīves tehnika) pilsētas centrā. Diemžēl kooperatori negrib maksāt vairāk kā līdz šim, lai gan savas telpas privatveikaliem izīrē par augstu maksu. Vienošanās ar «Turību» nav panākta, telpas netiek atbrīvotas, kaut arī līguma termiņš beidzies. Ēkai nepiecie-

organizācijai.

Krīze budžetā padziļināja tas, ka gada laikā notika izglītības iestāžu reorganizācija, — izveidota ģimnāzija, dalot Preiļu 1. vidusskolu, izveidojot arī pašvaldības arodskolu. Es brīdināju deputātus, ka budžets nevar «pavilt» četru skolu un triju pilsētas bērnudārzu saimniecisko darbību un ar to saistītos izdevumus. Pie tam vēl situācija, kad gada budžets jau saplānots un katru no budžeta finansējamā iestāde vai organizācija cīnās par savu daļu. Mēs varbūt arī esam padarījuši labu darbu, dodot prioritāti izglītībai un atverot jaunus mācību iestādes, ko finansē pašvaldība, taču šo nastu «pavilt» nevaram. To būtu grūti izdarīt pat tad, ja finansējumu no Valsts kases departamenta saņemtu simtprocentīgi un laikus. Diemžēl tā visa nav, un krīze budžetā padziļinās. Patlaban budžets ir nesabalansēts.

Uz jautājumu, kāpēc pilsētas dome joprojām nav veikusi budžeta pārdali, Andrejs Jaunkalns atbildēja:

— Finanšu komitejas priekšlikumu par piemaksu atcelšanu muncipālajai policijai, finansējuma samazināšanu dažām pašvaldības organizācijām, kā arī līdzekļu taupīšanu uz ielu apgaismojuma rēķina deputāti domes sēdē noraidīja, taču tā vietā neko citu tā arī nepiedāvāja.

Protams, deputātiem labāk zināms, kāpēc viņi vilcinās ar budžeta pārdali, taču laiks rit uz priekšu. Un reālas naudas nav ne parādu segšanai, jo jāpamaksā rēķini, ne saimnieciskajai un citai darbībai.

Materiālu sagatavoja A.Iljina

Krīze budžetā

Situāciju Preiļu pilsētas domes budžetā vērtē domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns

sabiedrības «Preiļu siers».

Nepildās zemes nodoklis. Iemesls — lielākie maksātāji, kuri saņēmuši atlaides, neko nemaksā, kaut arī atlaižu laiks beidzies. Gadā jāiekasē 17000 latu, bet līdz 1. septembrim iekasēti tikai 7700 latu. Īpašuma nodoklis pārpildīts. No plānotajiem 19,5 tūkstošiem latu ir iekasēti 15000. Īpašuma nodokļa lielākais maksātājs ir «Preiļu siers», ar kuru tiek veikti savstarpēji norēķini, attiecīgi norakstot iedzīvotāju parādus par apkuri. Diemžēl iedzīvotāji šos parādus joprojām vairo, nevis samazina. Ieņēmumi no nekustamā īpašuma nomas tika plānoti, pamatojoties uz īres līgumiem. Taču... daļa īres līgumu noslēgta pirms gadiem pieciem un agrāk, kad norēķini bija rubļos. Sakarā ar naudas reformu īrnieks attiecīgi maksā dažus santimus. Tiesa, šo neizdevīgo līgumu termiņi pakāpeniski beidzas, tagad tiek noteikta normāla īres maksa.

Vienīgās domstarpības izveidojušas ar kooperatīvo sabiedrību «Turība», kurai beidzās

šams kapitālremonts, tās otrais stāvs vispār netiek izmantots. Napanākuši kompromisu, bijām spiesti griezties tiesā.

Nepildās savstarpējie norēķini starp vietējām pašvaldībām. Citas pašvaldības savlaicīgi neveic maksājumus par bērnu mācībām Preiļu skolās. Šeit jāpiebilst, ka Preiļu pilsētas domes budžets ir nepietiekams, lai tā varētu dotēt vēl arī citas pašvaldības. No plānotajiem 15000 latu līdz 1. septembrim bija ieskaitīti tikai 5000.

Visdramatiskākā situācija tomēr ir ar dotāciju ieskaitīšanu no Valsts kases departamenta. Jāsaņem 100000 latu gadā, bet līdz 1. septembrim ieskaitīti tikai 48000. Tas rada bažas, jo tā var atgadīties arī ar skolotāju algām, ja tās būs jāizmaksā pašvaldībai.

Pirmo pusgadu pilsētas dome noslēdza ar 80000 latu lielu mīnusu. Tagad tas ir nedaudz samazinājies — līdz 70000 latu. Dome lielākoties ir parādā pašvaldības uzņēmumiem, akciju sabiedrībai «Preiļu siers» un starpsaimniecību celtniecības

Strādā bāriņtiesas un pagasttiesas

Praktiski visas jaunizveidotās pagasttiesas un bāriņtiesas pilsētās jau darbojas, to darbinieki ir ieguvuši zināšanas dažādos kursos, arī tuvākajā laikā apmēram 15 cilvēki no mūsu rajona brauks uz kursiem Daugavpilī, lai pēc tam saņemtu sertifikātus, kas turpmāk šiem darbiniekiem būs obligāti vajadzīgi. Kursos tiek sniegtas juridiskās zināšanas, bez kurām šajā darbā neiztikt.

Bāriņtiesās un pagasttiesās izskatītie materiāli nonāk pie bērnu tiesību aizsardzību inspektora, kur tiek pārskatīts, vai lietas pareizi kārtotas, arī paši tiesu darbinieki bieži no inspektora lūdz konsultācijas. Kā atzīst skolu valdes nepilngadīgo lietu inspektore Tamāra Veļeckā, pagaidām par šo tiesu darbību grūti spriest, kopumā rajonā aizbildniecības un adoptēšanas, kā arī vecāku varas pārtraukšanas lietu skaits samazinājies. Tas var būt arī tāpēc, ka tiesas uz vietām labāk pazīst ģimenes, ātrāk iestājas par bērnu labklājību, neļauj noiet galīgi no ceļa.

Ja alkohola varā nonākušie vecāki badina savus bērnus, nerūpējas par viņu fizisko un garīgo attīstību, tad par normālam uzskatītās ģimenēs, kur ir gan darbs, gan ienākumi, nereti rodas dažādas citas problēmas, kas tāpat traumē bērnu psihi. Nule aizgājušajā vasarā bērns nevarēja sadalīt māte un... vecmāmiņa. Milošā omīte savas meitas bērnu paņēma pie sevis un sākumā tās bija dabiskas attiecības, kad vecvecāki kopj bērnu, kamēr māmiņa vai nu strādā vai noņemamas ar otru mazuli. Šeit notikumi virzījās citādi. Vecmamma uzskatīja, ka bērnu tēvs ir alkoholiķis un narkomāns (neraugoties uz šādu apgalvojumu, šis vīrietis gan iet darbā, gan nopelna algu), ka bērni nevar ar viņu tikties, ka arī māte pie bērniem var ierasties noteiktā laikā un noteiktās stundās. Bērnu māte nevēlējās konfliktēt ar sev pašu tuvāko cilvēku, pakļāvās, kamēr jūta, ka bērni patiešām vairs nepieder viņai.

Kad māte ieradās bērnudarzā pēc bērniem un veda māju, viņus panāca vecmamma bargie uzkliedzieni, pēc kuriem mazie paklausīgi kā robotiņi pagriezās un soļoja uz vecmamma mājas pusi. Mātei nācās lūgt palīgā oficiālu iestāžu palīdzību, lai bērnus paņemtu pie sevis, gandrīz vai ar roku dzelzīem policijas pārstāvim bijis jāpalīdz bērnu aizvest mātei pie sevis mājās.

Ko domāja šī padzīvotājā sieviete, kas zaudējusi arī meitas mīlestību un znota cieņu? Vai labu darbu izdarījusi, bērnu noskaņojot pret māti?

Savukārt kāds cits gadījums tā arī saucas — lieta ar amerikānieti. No šīs kundzes, kas dzīvo Sanfrancisko, vēstule ar pārmetošu vārdiem glabājas arī «Novadnieka» redakcijā. Tiktāl, ka šī sieviete vēlas palīdzēt kādai lauku meitenei, radniecīgai, kurai mātes nav, bet tēvs ir bezdarbnieks, ir jauki un apšveicami. Arī tas, ka viņa vēlējas, lai meitene mācītos pilsētas skolā, kurā iegūstama labāka izglītība. Bērnu tiesību aizsardzības inspektori satrauca veids, kā tas tiek darīts. Meiteni radniecīgie paņēma no tēva un pilsētā atstāja pie kādiem paziņām vai radu kaimiņiem. Tas bija nepārdomāti, nezinoši vietējos apstākļus.

Kad sieviete, kas pieņēma meiteni, tiesību aizsardzības inspektore pajautāja; vai apzinās, ka uzņemas pilnīgu atbildību par svešu bērnu, viņa pirmo reizi sprata lietas nopietnību. Vēl jo vairāk, arī meitenes tēvs nevēlējās šādu iejaukšanos savā ģimenē, kaut arī, protams, bija jāietur labas attiecības ar kundzi no ārzmēm, kas meitenei nopirka drēbes, lutināja. Par laimi, tagad tas nokārtojies, arī tēvs dzīvo pilsētā, meitene mācās kārotajā skolā, taču rūgtu pārmetumu nebūtu bijis, ja lieta tā arī sāktos — ar bērnu tiesību aizsardzības inspektora padomu, nevis bērniem aizvešanu no tēva.

L.Rancāne

Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Bērnu tiesību aizsardzības centrs nule kā rīkoja semināru «Aktualitātes bērnu tiesību aizsardzības jomā». Tajā piedalījās arī rajona skolu valdes nepilngadīgo lietu inspektore Tamāra Veļicka. Liela daļa ir bijusi veltīta bērna elementārāko tiesību — mācīties — nodrošināšanai un šajā sakarībā rīkotajai skolas vecuma bērnu uzskaitē.

Semināra dalībnieki iepazīstināti ar Latvijā no jauna atvērtu mācību un pāraudzināšanas iestādi. Tā atrodas Alūksnes rajona Alsviķu pagasta Strautiņos.

Kā zināms, jau pirms vairākiem gadiem tika slēgtas līdz tam esošās nepilngadīgo likumpārkāpēju izolēšanas vietas — tā sauktās specscolas, kā attīstītai sabiedrībai nepiemērotas ar savu cietumniecisko režīmu un arhaiskām pāraudzināšanas metodēm. Tikmēr mazgadīgi zagļēni, huligāni, kaušļi, klaidoņi, demolētāji varēja uzdzīvot, viņus varēja parāt un pabārt, papīros viņu pārkāpumus uzskaitīt pirmo, otro, trešo un -ento reizi, bet neko citu ar viņiem iesākt nevarēja.

Tagad gadījumos, kad nebūs vēlēšanās ievērot likumus, būs vien jādodas uz Strautiņiem. Iestādē ir simts vietas, te varēs uzturēties zēni, sākot ar 5. klasi. Konkursa kārtībā skolā pieņemti darbinieki, pārsvarā vīrieši, radīti ļoti labi sadzīves ap-

bija un uz kurām veidojās rinda perspektīvā. Mūsu rajonā šāds spriedums ir četriem mazgadīgiem. Par vienu no viņiem — Jevstignjevu Preiļos, kura «darbošanās» ir visai aktīva (atgādinājumam, arī autostacijas laukumā nodedzinātais kiosks),

un bērnu aizvešana nonācis Latvijas bērnu tiesību aizsardzības inspektoru rokās. Seminārā viņi uzstājās, ka tas ir nepārdomāti, ka tiesību inspektoru misija ir vienmēr aizstāvēt bērnus, ka viņi nevar uzņemt soda izpildītāju lomu.

Strautiņos pavadāmais laiks paredzēts no viena līdz trim gadiem. Ja bērns gada laikā sevi parādīs no labās puses, viņš var tikt palāists uz mājām. Karcera skolā nebūs, pāraudzināšanas metodes būs ļabi vārdi un ļabi darbi.

Runājot par noziedzību, bērnu tiesību inspektori visi ir par to, ka bērniem jāpiemēro mazāks soda mērs tajos gadījumos, ja viņš ir nozadzis ēdamo būdams badā. Par šo lietu ir ko padomāt.

Seminārā apspriesti arī citi jautājumi. Par bērnu seksuālo izmantošanu, vardarbību. Arī par to, vai pēc reformatoru krus-ta kariem pret rajonu pašvaldību eksis-tēšanu paliks tāda instance kā bērnu tiesību aizsardzības centrs un kādam šim centram būtu jāveidojas jaunajos apstākļos. Pašlaik izstrādāti vairāki varianti.

L.Rancāne

Specskola — ar komfortu

stākļi, estētiski noformēta skola, katrā klasē uzstādīts dators, sagatavotas iespējas visādu veidu pulciņu darbam, ierīkotas glītas istabiņas.

Radīta atmosfēra, lai mazie likumpārkāpēji, kas visbiežāk par tādēm kļuvuši, jo nākuši no posta, no nabadzīgām un degradētām ģimenēm, redzētu un izjustu, ko nozīmē dzīvot tīrībā, siltumā, aprūpētiem, lai pozitīva atmosfēra palīdzētu viņus pāraudzināt. Taču pašlaik skolā esot tikai viens pāraudzināmais.

Šajā skolā var nonākt ar tiesas spriedumu. Paradoksāli, ka līdz šim tiesa patiešām atsevišķos gadījumos piesprieda nosūtīšanu uz pāraudzināšanas iestādēm, kuru ne-

dokumenti sagatavoti un jānosaka tikai prombraukšanas diena.

Savukārt par kādu citu mazgadīgu likumpārkāpēju, kurš mācās vienā no lauku skolām, skolotāji izsakās atzinīgi, saka, ka nav vajadzības puiku izolēt, jo, acīmredzot, pamazām kļūst vairāk prātīna un spēju novērtēt savu rīcību. Uz Strautiņiem būs jāmēro ceļš arī diviem Līvānu puikām.

Tomēr kāpēc tik lēni pildās šī speciālā audzināšanas iestāde Strautiņos, pēc kuras līdz tam no dažādām tribinēm izskanēja prasība?

Pa šo laiku nepatīkamais uzdevums — dokumentu savākšana un sagatavošana, ko agrāk veica nepilngadīgo lietu inspektori,

Televīzijas programma no 21. līdz 27. septembrim

Sestdiena, 21. septembris

LATVIJAS TV I

9.00 Beverlilhisa. 50. sērija.
9.50 Laimes spēle.
10.25 Mielasts ar Mārtiņu.
10.45 Palāsisim grāmatīņu!
11.05 V.Igo. Kastīliešu gods. Liepājas teātra izrāde.
16.50 Vides vizijas.
17.10 Belladonna.
17.40 Toms un Džerijs. Mult. filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Efeja. 35. sērija.
19.00 Ekrāns bērniem.
19.20 Šimpanzes ir tik līdzīgas mums. Populārzinātniska filma.
19.50 Mazā, zilā strīpiņa. 5. sērija.
20.20 Rīt, parī, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Prezidenta laiks.
21.20 Vakara interviņa. Tūpešu Jānis.
21.55 Liza. Elizabetes Teitores dzīvesstāsts. 4. sērija.
22.40 Grupas The Beatles antoloģija. 2. daļa.

LATVIJAS TV II

11.00 Vai tu zini?
11.30 Dvēseles ikdienā.
17.20 Paradīzes pludmale. 180. sērija.
17.45 TV veikals.
18.15 Dzīvīte, dzīvīte...
19.00 Nedēļa novados.
19.20 Šveices pasaule.
19.45 Ziņas.
19.55 Latloto.
20.05 E iela. 456. sērija.
20.30 Panorāma.
21.00 Pēterburgas noslēpumi. 4. sērija.
22.00 Ziņas.
22.10 Ceļojums gardēžiem.
22.40 Stils un mode.
23.05 TV virtuves noslēpumi.
23.35 Kinokadrs.

LNT

8.30 Picca TV.
10.00 Kobra. 3. sērija.
10.50 Multiplikācijas filma.
11.00 Džeņa vēders.
12.00 Kabom — Kazom. 4. sērija.
12.25 Rebekas meitas. ASV mākslas filma.
14.00 Atjaunības ātrumsacensības. (KST)
14.45 Brīvais francūzis. 4. sērija.
15.30 Ekrāns.
16.00 Uzmini melodiju!
16.30 Alus klubs.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Avīzes Mana spēle Maniaks.
17.30 Dempšijs un Meikpīsa. ASV mākslas filma.
18.30 Dziesma manai paaudzei.
19.00 Brīnumu lauks. (KST)
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.00 Jaunais kinoteātris Paradizo. Francijas un Itālijas mākslas filma.
23.10 Arsenalā dienasgrāmata.

Svētdiena, 22. septembris

LATVIJAS TV I

9.00 Hameleonu rotaļas. 268., 269. un 270. sērija.
10.10 Legomānija.
10.30 Namdaris.
10.50 Vernisāža svētdienā.
11.20 Hamamatsu pasaules jaunatnes koru festivāls Japānā.
16.50 Province.
17.35 Spridītis. Mult. filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Efeja. 36. sērija.
19.00 TV — puikām un meitenēm.
19.05 Ekrāns bērniem.
19.25 Džūlija — viss mūžs. 5. sērijas 2. daļa.
20.30 Panorāma.
21.05 A.Uptis. Apburtais loks. TV iestudējums. 1. daļa.
21.35 Rīt, parī, aizparīt...
21.40 Eiropas džeza nakts.
23.20 Siena šķūnis.

LATVIJAS TV II

12.20 Pēterburgas noslēpumi. 4. sērija.
13.15 LJBL meistarsacīkstes.
14.30 Amerikāņu brīvdienas.
15.00 Dievkalpojums.
16.30 Čālis-96 fināls.
17.35 Paradīzes pludmale. 181. sērija.
18.00 Lielbritānijas ikdiena.
18.30 Varas viedoklis.
19.00 Oluīti. LTS.
19.30 E.Dārziņš. Melanholiskais valsis.
19.45 Ziņas.
20.05 E iela. 457. sērija.
20.30 TV veikals.
21.00 Estrādes serpentīns.
21.30 Apšveikumu koncerts Daudz laimes!
22.00 Ziņas.
22.10 Robins Huds. 4. sērija.

LNT

8.00 TV veikals.
8.30 Picca TV.
10.00 Paradīzes otrā pusē. 1. sērija.
11.00 Kamēr visi ir mājās. (KST)
11.30 Latvijas pilsētas. 12.00 Notis pannās.
12.30 Septiņpadsmit pavasara mirkļi. 4. sērija.
13.50 Multiplikācijas filma.
14.00 Kristīgā programma.
15.00 Sēdevu mednieki. 4. sērija.
16.05 Karaliskās reportāžas. 2. sērija.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Dinozauriņi. Mult. filma.
17.30 Renaldo Renaldino. 4. sērija.
18.00 Multiplikācijas filma.
18.30 Mēmais šovs 2 x 2.
19.00 Kobra. 4. sērija.
20.00 LNT nedēļas apskats.

Pirmdiena, 23. septembris

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Efeja. 37. sērija.
16.35 Sultāna svētnīca. Populārzinātniska filma.
17.00 Sarežģītais zirbulēns. 3. daļa.
17.30 Vizīte.
18.00 Ziņas.
18.10 Zviedru laiks.
19.00 Pa Saules zaķa pēdām.
19.20 Kultūras parks.
20.00 Zebrā.
20.20 Rīt, parī, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Rēdereja. 52. sērija.
21.55 Spogulis.
22.40 Horoskopi, horoskopi...
23.00 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

17.55 Problēma stopkadrā.
18.15 Rēdereja. 51. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Jautājums pēc būtības. 19.45 Ziņas.
20.00 E iela. 458. sērija.
20.30 TV veikals.
21.00 Labvakar, Alūksne! LTS.
21.30 Mare Balticum.
22.00 Ziņas.
22.10 Konkurents.
22.40 Vecā jūrnieku līgzda. 4. sērija.

LNT

7.00 Picca TV.
9.00 Dalasa. 11. sērija.
10.00 TV veikals.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Jaunais upuris.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Flipers. 8. sērija.
18.35 Cilvēks un viņa tiesības. 19.00 LNT ziņas.
19.05 Dalasa. 18. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.00 Paradīzes otrā pusē. 4. sērija.
21.55 LNT ziņas (krievu val.).
22.00 Finansu ziņas.
22.10 Karaliskās reportāžas. 4. sērija.
23.10 Garāža.
23.30 EMI piedāvā...
23.45 LNT ziņas.
24.00 Krievijas NTV ziņas.

Otrdiena, 24. septembris

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Efeja. 38. sērija.
16.45 J.S. + BMG.
17.00 Flintstoni.
17.20 Kultūras parks.
18.00 Ziņas.

18.15 Dzīvīte, dzīvīte...
19.00 Ekrāns bērniem.
19.20 Skats no malas.
20.00 Flintstoni.
20.20 Rīt, parī, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Cilvēka bērns. Mākslas filma.
22.50 J.Mediņš. Ārija.
23.05 Aci pret aci.

LATVIJAS TV II

17.35 TV veikals.
18.05 Robins Huds. 4. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Kurzemes TV.
19.30 Vidzemes TV.
19.45 Ziņas.
20.00 Vizīte.
20.20 Abava.
20.30 Panorāma.
21.00 Atskats uz Atlantijas-olimpiskajām spēlēm.
22.00 Ziņas.
22.10 Starptautiskas sacensības kalnu ritenbraukšanā.
22.40 Dabas varenība.

LNT

7.00 Picca TV.
9.00 Dalasa. 12. sērija.
10.00 TV veikals.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Jaunais upuris.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Multiplikācijas filma.
18.30 Uzmini melodiju! (KST)
19.00 LNT ziņas (krievu val.).
19.05 Dalasa. 19. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.00 Rembo-3.
ASV mākslas filma.
22.00 Finansu ziņas.
22.05 Rembo-3.
Filmas turpinājums.
22.55 LNT ziņas (krievu val.).
23.00 SHELL par F-1.
23.15 Ražots Latvijā.
23.45 LNT ziņas.
24.00 Krievijas NTV ziņas.

Trešdiena, 25. septembris

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Efeja. 39. sērija.
16.35 Cilvēka radītis tauriņš. Populārzinātniska filma.
17.00 Flintstoni.
17.20 Skats no malas.
18.00 Ziņas.
18.15 Siets.
18.45 Japānas skices.
19.00 Ekrāns bērniem.
19.20 Mūzikas laiks.
20.00 Flintstoni.
20.20 Rīt, parī, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Laimes spēle.
21.45 Hameleonu rotaļas. 271., 272. un 273. sērija.
23.05 Tūdalīn, tagadiņ...

LATVIJAS TV II

18.20 Angļu valoda. 36. nod. levdnodarbība.
18.40 Franču valoda.
19.00 LTS ziņas.
19.20 TV Dzintare.
19.30 Zemgaļes TV.

19.45 Ziņas.
20.00 Glābiet bērnus!
20.30 TV veikals.
21.00 Pārsēšanās nr. 6.
21.15 V.Voinovičs. Čonkins. Rīgas krievu drāmas teātris.
22.00 Ziņas.
22.10 V.Voinovičs. Čonkins. Izrādes turpinājums.

LNT

7.00 Picca TV.
9.00 Dalasa. 13. sērija.
10.00 TV veikals.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Jaunais upuris.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Multiplikācijas filma.
19.00 LNT ziņas (krievu val.).
19.05 Dalasa. 20. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.00 Dzelzs maska. Francijas mākslas filma.
22.00 Finansu ziņas.
22.05 Dzelzs maska. Francijas mākslas filma.
23.15 LNT ziņas (krievu val.).
23.20 Monty Python.
23.45 LNT ziņas.
24.00 Krievijas NTV ziņas.

Ceturtdiena, 26. septembris

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Džūlija — viss mūžs. 5. sērijas 2. daļa.
16.30 Tūdalīn, tagadiņ...
17.00 Multiplikācijas filma.
17.20 Japānas skices.
17.35 Eiropas nolauņšana.
18.00 Ziņas.
18.15 Mūzikas ziņas.
18.25 Teātru jaunumi.
18.45 Skābeklis. Programma pusaudžiem.
19.00 Džungļi.
19.30 Beverlilhisa. 51. sērija.
20.20 Rīt, parī, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Esi vesel!
21.55 Komisārs Reksis. 18. sērija.
22.50 Dabas meditācijas.
23.05 Gillete. Sporta apskats.

LATVIJAS TV II

17.45 TV veikals.
18.15 Rēdereja. 52. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 TV Dzintare.
19.30 Multiplikācijas filma.
19.45 Ziņas.
20.00 Vides vizijas — filmās.
20.30 Panorāma.
21.00 Paradīzes pludmale. 182. un 183. sērija.
22.00 Ziņas.
22.10 Šokējošais šovs.
22.50 Amatiniecības seriāls Bēniņi.
23.15 Ceļojumu žurnāls.

LNT

7.00 Picca TV.
9.00 Dalasa. 14. sērija.

10.00 TV veikals.
17.05 Jaunais upuris.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Mūsu laiks.
19.00 LNT ziņas (krievu val.).
19.05 Dalasa. 21. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.00 Brīvais francūzis. 5. sērija.
21.55 LNT ziņas (krievu val.).
22.00 Finansu ziņas.
22.15 Sāgas nakts.
23.15 Latvijas mūzikas aptauja.
23.45 LNT ziņas.
24.00 Krievijas NTV ziņas.

Piektdiena, 27. septembris

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Komisārs Reksis. 18. sērija.
16.30 Lupatu lelle. Īsfilma pusaudžiem.
17.00 Mazais patskanis — Zoodārzā.
17.20 Mūzikas laiks.
18.00 Ziņas.
18.10 Efeja. 37. sērija.
19.00 Ekrāns bērniem.
19.20 Laiks viriem? 19.50 Globuss.
20.20 Rīt, parī, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Tāda ir dzīve.
21.50 T.Viljamss. Kakšis uz nokaitēta skārda jumta. TV iestudējums.
0.05 Plikpauris. 6. sērija.

LATVIJAS TV II

17.45 TV veikals.
18.15 Kristīgā programma.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Dienas tēma — galvaspilsētā.
19.45 Ziņas.
20.00 Kļēts.
20.30 Ukraina (krievu val.).
21.00 Mans būs mans.
21.10 Province.
22.00 Ziņas.
22.10 E iela. 459., 460. 461. sērija.
23.25 Do Zero.
23.55 Sagana cietoksnis. Francijas mākslas filma. 1. sērija.

LNT

7.00 Picca TV.
9.00 Dalasa. 15. sērija.
10.00 TV veikals.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Jaunais upuris.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Flipers. 9. sērija.
18.35 Lampu drudzis.
19.00 LNT ziņas (krievu val.).
19.05 Dalasa. 22. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.00 Air America. ASV mākslas filma.
23.00 LNT ziņas (krievu val.).
23.10 Modes ziņas.
23.45 LNT ziņas.
24.00 Krievijas NTV ziņas.

Sludinājumi un reklāma 22305

«Karogs» septembrī

Dažs labs lasītājs droši vien atceras lielo jezgu, ko izraisīja kāda Ievas Melgalves sacerējuma publicēšana. Nu žurnāla septembra laidienā ievietots šis patiešām jaunās un arī apdāvinātās autorei prāvaks prozas darbs. Domājams, tas patiks ne tikai sensāciju tīkotājiem. Turpretī igauņiete Maimu Berga ir jau visai pieredzējusi rakstniece. Viņas stāsti ir tipiski igauņiski — spoži, groteski, intelektuāli.

Dzejniekam Jurim Kronbergam nupat apritējis pirmais pusgadsimts. Kā viņam šajā laikā klājas, dzejnieks vēsta gan intervijā, gan dzejā. Šajā «Karoga» numurā lasāmas arī Kronberga kolēģu — Pētera Zimiša un Ineses Zanderes — spilgtas dzejoļu kopas.

Septembris, kā allaž, ir saistīts ar Raiņa vārdu. Gundegas Grīnumas publikācijā beidzot atklāti aplūkotas Raiņa un Jaņa Jansonas (Brauna) attiecības, kas ir dzejnieka aizsāktās lugas «Nodevējs» pamatā.

Par aktuālākām literārām būsānām ierasti polemiski un šerpi spriež Guntis Berelis, bet Vaira Viķe-Freiberga iedziļinās folkloras pasaulē. «Karoga» lasītājam ir arī iespēja uzzināt Māra Čaklā jaunu interpretāciju, kā īsti pūst zivs, un vēl daudz ko citu par kultūras notikumiem gan Latvijā, gan kaimiņzemēs.

«Karoga» redakcija

SIA «Gardums» konkursa kārtībā aicina darbā augstas kvalifikācijas gaļas atkaulotāju. Tāl. 57769.

SIA «Gardums» ir paaugstinājusi gaļas iepirkuma cenas. Tāl. 57769.

Z/s «Zemniekdēls» pērk govus, jaunlopus, aitas, teļus. Cena pēc vienošanās. Samaksa tūlītēja. Zvanīt vakaros un rītos. Tāl. 22380.

Jersikas pamatskola aicina uz 60 gadu jubilejas svinībām un grozināli šī gada 28. septembrī plkst. 18.00. Dalības maksa 2 latī. Iepriekš pieteikties pa telefonu 46623.

27., 28. septembrī Preiļu tirgū tirgos augļu kociņus un ogulājus.

24. septembrī tirgos brūnas gadu vecas Haiseks šķirnes vistas (Ls 1,50) Silajānos 8.40, Jaunaglonā 9.30, Aglonā 9.45, Rušonā 10.05, Kasfirē 10.15, Anspokos 10.25, Preiļos 10.35, Riebiņos 11.35, Stabulniekos 11.55, Galēnos 12.10, Polkoronā 12.25, Smelteros 12.40, L.Ansposkos 12.55, Priekuljos 13.10, Rudzātos 13.25, Līvānos pie universālveikala 13.45, Rožupē 14.20, Vanagos 14.30, Vārkavā 14.50, L.Klaparos 15.00, Ličos pie pieturas 15.15, Gailišos 15.40.

■ Ārstnieciskā un atveseļojošā masāža, ■ kodēšana pret kaitīgiem ieradumiem. Tāl. 21823.

Tiesā piegāde
VELOSIPĒDI - 40 dažādu modeļu no NVS, ASV, Lietuvas, Taivānas u.c. Rezerves daļas, riepas, kameras, veloaprīkojums. Skritulislidas no Itālijas. "Velošerviss", Rīgā, Haapsalas ielā 1/1, tālr. 392042 Talona uzrādītājam atlaide līdz 30. novembrim **10%**

Firma iepērk privatizācijas sertifikātus — Ls 0,80 (t.sk. nodoklis) un pārdod. Tāl. 22202 Preiļos un Līvānos politikā 1. stāvā (tāl. 42892, gan tikai pēc 17.00).

Preiļu tiesu izpildītāju kantoris pārdod izsolē: a/m «Ural», 1980.g., degvielas cisterna, sākmucena Ls 3027, kafejnīcas iekārtas mēbeles, sadzīves mēbeles. Izsole notiks š.g. 1. oktobrī plkst. 10.00 Līvānos, Dzelzceļa ielā 1. Informācija pa tālr. 21620.

Pārdod

jaunā tipa Opel Kadett 1,6 SL, 1988.g., sarkanā krāsā, 3 durvis, 5 ātrumi, komplektā 4 ziemas riepas ar radzēm. Tel. darbā 248-23368, mājās 248-21981;

VAZ-2101, Ls 380. Tel. 21661;

BMW-520i, 1982.g., ļoti labā stāvoklī, 1750 \$. Tel. 21095 vakaros;

Audi Coupe, 1982.g., 1500 \$, 3 korpusu arklis, Ls 280, vērpjamo ratiņu. Tel. 22060 vakaros un rītos;

T-150 K, 1986.g., ar baļķu vedamo piekabi un iekrāvēju PE-08, Ls 1600, MTZ-50 dzinēju pēc kap. remonta, Ls 280, jaunu MTZ palaišanas dzinēju, Ls 130, metināšanas aparātu ar T-40 dzinēju, Ls 280. Tāl. 33733, 58411;

Peugeot-205, 1984.g., dzinējs 1,4, 5 l uz 100 km, 5 durvis, 5 ātrumi, no Vācijas 06.96. Tel. 34477;

VW Passat 1,6, 1982.g., pikaps, 5-pakāpju ātrumkārbā. Zvanīt 24477 vakaros;

steidzami, lēti UAZ-469 un VW Jetta, 1979.g. Tel. 21462;

Austin Montego, pikaps, 1987.g., 2800 \$. Tāl. 24393, 22515;

steidzami Audi-80, 1980.g. Zvanīt 43155 vakaros;

jaunu traktoru T-25 ar uzkarī. Tāl. 10532;

jaunus ledusskapjus un saldētavas «Snaige». Piegāde, garantija 1 gads. Tel. 21268;

T-40 AM, 1988.g. Cena pēc vienošanās. Tel. 56923;

motobloku MB-1M. Tel. 44089 vakaros;

augu aizsardzības līdzekļus, kālija hlorīdu 80 Ls/t, granulēto superfosfātu 85 Ls/t, amonija salpetri 100 Ls/t, NPK 6-26-30 170 Ls/t, akmenogles ar piegādi 38 Ls/t, cementu, šiferi Aglonas stacijā, Avotu ielā 9. Tel. 65147;

elektrisko rakstāmmašīnu «Jatran» ar latviešu šriftu. Tel. 10559;

ierakstošo videoplejeru «Akai» ar distances pultī. Tel. 21300;

zemeņu stādus. Tāl. 46749;

lopbarības miežus. Tāl. 22916;

T-150 kultivatoru, piekabi, PIM, šļūci vai maina. Tel. 24324;

GAZ-3102 (Volga). Tel. 24324;

3-istabu dzīvokli Ličos. Tel. 22212 vakaros;

3-istabu kooperatīvo dzīvokli. Tel. 23080;

labiekārtotu privatizētu 1-istabas dzīvokli Preiļos. Tāl. 21203;

govī Aizkalnes 2. Garkalnos. A.Jaudzema;

grūsnu teli. Tel. 22809 vakaros;

govī Preiļos, Jaunā ielā 8;

govī un VAZ-21011 virsbūvi. Tel. 55612;

jaunu govī, grūsnu teli. Tāl. 50395;

ķēvi. Tāl. 22389;

3 g. v. ķēviti. Tāl. 59271;

8 mēnešus vecu kumeļu. Zvanīt 21265 vakaros;

šķirnes kumeļu (1,5 g.) Aglonas pagasta Puzaniškos. Jakovs Semjonovs;

zirgu (3,5 g.). Zvanīt 24213 vakaros;

5 un 1,5 gadus vecas ķēves Aizkalnes pagasta Raipolē z/s «Upenieki».

Pērk

graudu kombainu «Niva» vai «Jeņiseja» darba kārtībā. Zvanīt 30543 no 20 līdz 22;

piekabi pašizgāzēju traktoram T-150. Tāl. 23641 vakaros;

traktoru T-150, var būt remontējams, un T-150 arklis un kultivatoru. Tel. 50349 no 8 līdz 20 vai 24345 vakaros;

K-701, E-281. Tel. 246-41874;

bērza finierklučus. Samaksa tūlītēja. Tel. 41278, 42062;

kartupeļus. Tel. 24462, 24678;

pārtikas kartupeļus. Tāl. 21706;

gaļu. Tel. 21898;

gaļu. Tel. 23108;

gaļu. Tāl. 55743.

Maina

3-istabu dzīvokli pret diviem 1,5-istabu dzīvokļiem. Visi ar ērtībām. Nepiedāvāt siera rūpnīcas rajonā. Tel. 22326, 22671;

1-istabas dzīvokli Lauktehnikas rajonā vai pārdod. Tel. 22671 darbdienās;

1-istabas dzīvokli Līvānos pret līdzvērtīgu Preiļos. Zvanīt 22516 vakaros.

Izīrē

2-istabu dzīvokli Preiļos. Tāl. 22605.

Dažādi

Meklē sekretāres darbu, ir iemaņas darbā ar personālajiem datoriem. Izskatīšu arī citus darba piedāvājumus. Tel. 24515.

Vajadzīgi ārstnieciskās kosmētikas izplatītāji. Tel. 24515.

Lūdz aizdevumu Ls 3000 uz 2 gadiem ar 30% gadā, var piedāvāt pa daļām. Tāl. 22305 darba laikā.

Kam, Laimiņa, skopa bijī,
Mūža daļu vēlēdama?
Kam tu mani, mazu, mīļu,
Zemes mātei novēlēji?
Lai mūsu līdzjūtība palīdz pārciest
sāpju smagumu Spuriņu ģimenēm, no
MEITINĀS un MAZMEITINĀS Aivas
atvadoties.
Arendoles pamatskolas
skolotāji un bibliotekāre

Noriet saule vakarā,
Mežu galus zeltīdama,
Nolīkst klusi sirmā galva,
Sauls ceļu aiziedama.
Nespēdami mazināt zaudējuma sāpes,
izsakām dziļu līdzjūtību Annai
Čerdiņcevai sakarā ar VĪRA nāvi.
Preiļu PPU «Siltums» kolektīvs

Līvānu virsmežniecība 1996. gada 4. oktobrī plkst. 11.00 rīko cirsma izsoli.

Dalības maksa Ls 10 + 18%. Nodrošinājuma nauda 10% apmērā no nosolītās summas samaksājama tūlīt pēc cirsma nosolīšanas.

Par cirsma apskati zvanīt: virsmežniecība 42296, 44035, Atašienes mežniecība 252-77218, Jersikas mežniecība 43710, Līvānu mežniecība 44539.

Dalībnieku reģistrācija Līvānu virsmežniecībā līdz 3. oktobrī plkst. 17.00. Izsole notiks Līvānu virsmežniecībā.

Rudzātu pagasta padome pārdod 2 ūdens rezervuārus, cena Ls 240 un Ls 336, tilpums 50 m³, un lietotu šiferi. Tāl. 18344 vai 18234. Pieteikums rakstveidā iesniegt 2 nedēļu laikā pēc sludinājuma publicēšanas laikrakstā «Novadnieks».

JAUNĀ?

Telefonu grāmata
«Preiļi. Preiļu rajons. 1996/97»
- jaunākā informācija par firmām un iestādēm
- privāto abonētu tālrunu numuri
- pasta indeksi
- tālrunu kodi
- kartes u.c.

Līdz 3. oktobrim grāmatas varat saņemt bez maksas pasta nodājās, apmainot pret jebkuru vecāku Preiļu telefonu grāmatu.

Pārdošanā - grāmatnīcās un pasta nodājās.

MĒS PALĪDZAM SAZINĀTIES
Tāl. 520803

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759. Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespiests SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 4900.